

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین‌المللی

دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمده
نرخهای بهره، قیمت طلا و نفت

طی هفته منتهی به ۱۲/۱۲/۲۰۰۸

(شماره ۳۸)

۱۳۸۷ آذرماه

فهرست مندرجات

صفحه

عنوان

۱	۱- آمریکا
۹	۲- منطقه یورو
۱۲	۳- ژاپن
۱۶	۴- انگلیس
۲۰	۵- طلا
۲۲	۶- نفت

ارزش هر دلار آمریکا به ارزهای عمده (آخر وقت بازار نیویورک) ، قیمت نقدی

هفته منتهی به ۱۳۸۷/۹/۲۲

طلا ، قیمت نفت خام در بازارهای سلف و ۴ شاخص عمده سهام

۲۰۰۸/۱۲/۱۲

متوسط هفته گذشته	رتبه	درصد تغییرات نسبت به هفته گذشته	متوسط هفته	جمعه ۱۲ دسامبر	پنجشنبه ۱۱ دسامبر	چهارشنبه ۱۰ دسامبر	سه شنبه ۹ دسامبر	دوشنبه ۸ دسامبر	عنوان	جمعه ۵ دسامبر
۰/۶۷۴۸۱		-۱/۲۳	۰/۶۶۶۶۸	۰/۶۵۹۲۱	۰/۶۶۳۲۹	۰/۶۶۹۱۸	۰/۶۷۱۰۸	۰/۶۷۰۶۳	دلار به SDR	۰/۶۷۳۷۹
۱/۴۸۰۲	(۴)	۰/۵۵	۱/۴۸۸۴	۱/۴۹۶۱	۱/۵۰۱۳	۱/۴۸۰۱	۱/۴۷۴۳	۱/۴۹۰۵	لیره انگلیس *	۱/۴۷۶۰
۱/۲۵۸۷	(۵)	-۰/۴۶	۱/۲۵۲۹	۱/۲۴۹۴	۱/۲۳۵۱	۱/۲۵۹۵	۱/۲۶۶۰	۱/۲۵۴۸	دلار کانادا	۱/۲۶۹۳
۱/۲۰۷۷	(۲)	-۱/۱۳	۱/۱۹۴۱	۱/۱۷۸۴	۱/۱۸۳۹	۱/۱۹۸۴	۱/۲۰۵۹	۱/۲۰۳۸	فرانک سوئیس	۱/۲۲۰۷
۹۲/۰۱	(۳)	-۰/۹۹	۹۲/۰۹	۹۱/۰۷	۹۱/۷۰	۹۲/۶۴	۹۲/۱۷	۹۲/۹۱	ین ژاپن	۹۲/۹۰
۱/۲۷۰۹	(۱)	۳/۲۵	۱/۳۱۲۲	۱/۳۳۷۸	۱/۳۳۵۶	۱/۳۰۱۳	۱/۲۹۱۵	۱/۲۹۴۷	یورو (پول واحد اروپایی) *	۱/۲۷۲۴
۱/۴۸۱۸۹		۱/۲۳	۱/۵۰۰۰۵	۱/۵۱۶۹۷	۱/۵۰۷۶۳	۱/۴۹۴۳۷	۱/۴۹۰۱۴	۱/۴۹۱۱۴	SDR به دلار	۱/۴۸۴۱۴
۷۷۱/۱۰		۳/۴۰	۷۹۷/۳۰	۸۲۲/۹۰	۸۲۴/۰۵	۸۰۵/۰۰	۷۶۷/۳۰	۷۶۷/۲۵	طلای لندن (هراونس)	۷۴۶/۶۰
۷۶۹/۱۸		۳/۹۲	۷۹۹/۳۰	۸۱۸/۶۵	۸۲۳/۳۰	۸۰۷/۷۰	۷۷۳/۲۵	۷۷۳/۶۰	طلای نیویورک (هراونس)	۷۵۵/۲۵
۴۴/۱۷		۰/۱۳	۴۴/۲۳	۴۶/۴۱	۴۷/۳۹	۴۲/۴۰	۴۱/۵۳	۴۳/۴۲	نفت برنت انگلیس	۳۹/۷۴
۴۵/۵۰		-۱/۷۴	۴۴/۷۱	۴۶/۲۸	۴۷/۹۸	۴۳/۵۲	۴۲/۰۷	۴۳/۷۱	نفت پایه آمریکا	۴۰/۸۱
۸۴۳۴		۳/۳۴	۸۷۱۶	۸۶۳۰	۸۵۶۵	۸۷۶۱	۸۶۹۱	۸۹۳۴	DOW-30 (بورس وال استریت)	۸۶۳۵
۸۰۲۱		۵/۵۷	۸۴۶۸	۸۲۳۶	۸۷۲۱	۸۶۶۰	۸۳۹۶	۸۳۲۹	NIKKEI-225 (بورس توکیو)	۷۹۱۸
۴۴۸۸		۵/۷۵	۴۷۴۶	۴۶۶۳	۴۷۶۷	۴۸۰۵	۴۷۷۹	۴۷۱۶	DAX-30 (بورس فرانکفورت)	۴۳۸۱
۴۱۱۴		۵/۵۷	۴۳۴۴	۴۲۸۰	۴۳۸۹	۴۳۶۷	۴۳۸۱	۴۳۰۰	FTSE-100 (بورس لندن)	۴۰۴۹

شماره ۳۹

* ر هر واحد به دلار آمریکا

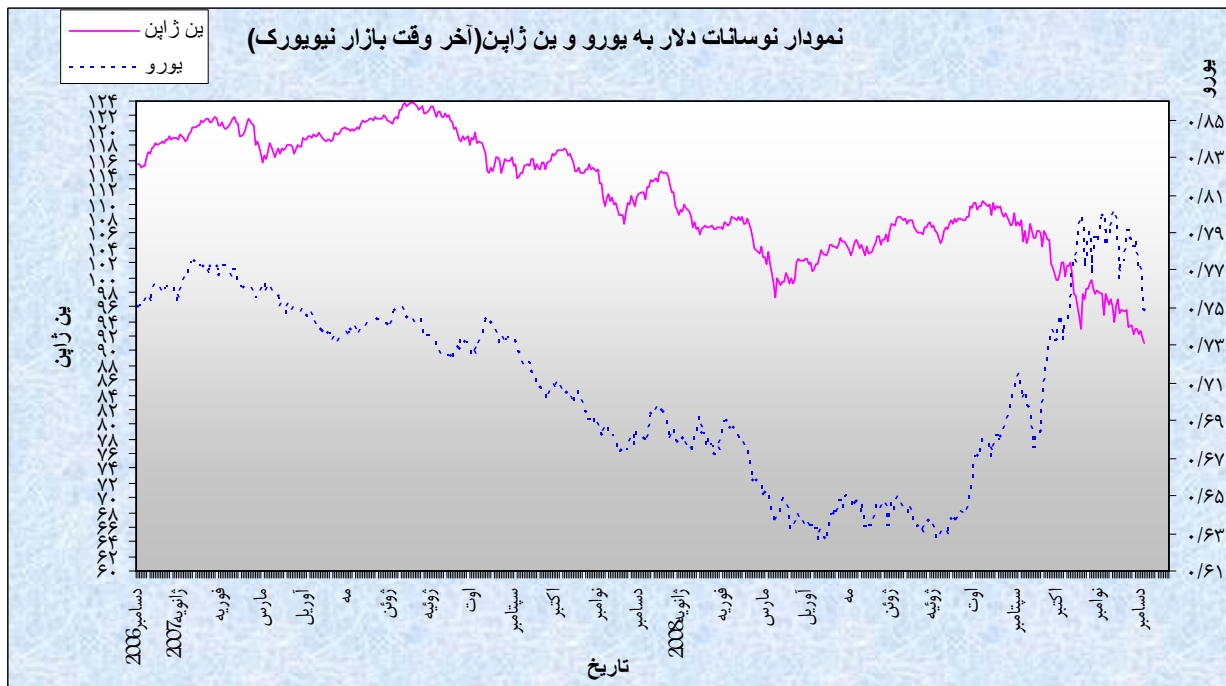
بسمه تعالی

۱- آمریکا

الف- نوسانات دلار

در هفته گذشته دلار آمریکا در برابر تمام ارزهای مورد بررسی تضعیف شد. متوسط ارزش دلار در هفته مذکور نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر یورو، ین و لیره انگلیس، بترتیب ۳/۲۵ درصد، ۰/۹۹ درصد و ۰/۵۵ درصد، کاهش داشت. به نرخهای آخروقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر دلار در محدوده ۹۲/۹۱-۹۱/۰۷ ین و هر یورو در محدوده ۱/۳۳۷۸-۱/۲۹۱۵ دلار در نوسان بود.

در هفته گذشته نوسانات دلار عمدتاً تحت تأثیر برنامه اوباما برای تحرک اقتصاد آمریکا، برنامه نجات بخش اتومبیل سازی این کشور، ارقام اقتصادی منتشره در سایر کشورهای عمده صنعتی و برخی از موارد دیگر قرار داشت. در روز دوشنبه بسیاری به این نتیجه رسیدند که برنامه اوباما رئیس جمهوری

منتخب آمریکا، می تواند عمق و مدت رکود فعلی اقتصادی آمریکا را کاهش دهد. اواما که از ۲۰ ژانویه ۲۰۰۹ میلادی زمام امور کشور را در دست می گیرد قصد دارد بزرگترین برنامه سرمایه گذاری زیربنایی کشور از دهه ۱۹۵۰ میلادی به بعد را شروع نماید و تا سال ۲۰۱۱ میلادی ۲/۵ میلیون شغل جدید ایجاد کند. همچنین در روز دوشنبه دموکراتها کنگره آمریکا اعلام کردند که آنها یک برنامه ۱۵ میلیارد دلاری برای نجات بخش اتومبیل سازی را برای ملاحظه به کاخ سفید فرستادند. تصویب چنین برنامه ای نیز می تواند در بهبود بخشیدن به اقتصاد این کشور مفید باشد. موارد مذکور موجب تقویت شاخص های قیمت سهام آمریکا و افزایش ریسک پذیری سرمایه گذاران گردید و به تبع آن در روز دوشنبه دلار در برابر یورو، لیره انگلیس و برخی از ارزهای عمده دیگر تضعیف گردید. در همین روز دلار در برابر دلار استرالیا، دلار کانادا و دلار زلاندنو نیز به شدت تضعیف گردید. چون برنامه احتمالی تحرک اقتصادی اواما موجب افزایش تقاضا برای مواد اولیه می گردد. این در حالی است که سه کشور مذکور از صادرکنندگان عمده مواد اولیه می باشند. در روز دوشنبه دلار در برابر یورو از ثبات نسبی برخوردار بود. در روز سه شنبه رشد تولید ناخالص داخلی سه ماهه سوم ژاپن از ۰/۱- درصد به ۰/۵- درصد مورد تجدیدنظر نزولی واقع شد. این امر موجب کاهش شدید ریسک پذیری سرمایه گذاران شد. بطوریکه در این روز سرمایه گذاران شرکت کننده در مزایده ۳۰ میلیارد دلاری اوراق قرضه چهار هفته ای دولتی آمریکا، حاضر به خرید این اوراق با نرخ بهره منفی نیز شده اند. از دهه ۱۹۴۰ میلادی تاکنون، این اولین باری است که اوراق قرضه دولتی با نرخ بهره منفی در بازار فروخته می شود. کاهش شدید ریسک پذیری سرمایه گذاران موجب کاهش دلار در برابر یورو و افزایش دلار در برابر یورو و برخی از ارزهای عمده دیگر شد. در روز چهارشنبه رئیس بانک مرکزی ژاپن گفت که او به دقت تحولات مربوط به نرخ برابری ارزها را زیر نظر خواهد داشت. این امر احتمال مداخله بانک مرکزی ژاپن در بازارهای ارزی در جهت تضعیف یورو را تقویت نمود. همچنین در این روز خبری مبنی بر توافق دموکراتهای کنگره و کاخ سفید در مورد اعطای کمک های ۱۵/۰ میلیارد دلاری دولت به اتومبیل سازان، منتشر شد. این طرح در اواخر روز چهارشنبه در مجلس نمایندگان به تصویب رسید. موارد

مذکور موجب ترقی دلار در برابر ین و تضعیف دلار در برابر یورو و لیره در روز چهارشنبه شد. در روز پنجشنبه ارقام منتشره حکایت از افزایش هفتگی متقاضیان جدید استفاده از بیمه بیکاری آمریکا داشت. انتشار این ارقام احتمال کاهش ۰/۵ درصد نرخهای بهره کلیدی آمریکا در هفته آینده را تقویت کرد. این در حالی است که یکی از مقامات بانک مرکزی اروپا در روز چهارشنبه گفته بود که این بانک میدان مانور چندانی برای کاهش نرخهای بهره کلیدی ندارد. انتشار ارقام مربوط به استفاده از بیمه بیکاری آمریکا و اظهارات مقام پولی مذکور منطقه یورو، توجهات معامله گران را به سوی تفاوت نرخهای بهره کلیدی در آمریکا و سایر کشورها معطوف کرد. همچنین در روز پنجشنبه نرخهای بین بانکی دلار کاهش یافت. این امر نیز دلیل بر کاهش تقاضا برای دلار بود. در همین روز خبر مربوط به افزایش غیرمنتظره کسری حساب تجاری ماه اکتبر آمریکا نیز منتشر شد. رشد کسری حساب تجاری آمریکا در شرایط فعلی می تواند موجب تضعیف موقعیت دلار گردد. موارد مذکور در مجموع سبب شد تا در روز پنجشنبه دلار در برابر یورو، ین، لیره انگلیس و برخی از ارزهای عمده دیگر کاهش یابد. حتی در مقطعی از روز پنجشنبه هر دلار به سطح ۹۱/۱۸ ین، یعنی به پایین ترین سطح هفت هفته گذشته و بسیار نزدیک به پایین ترین سطح آن از سال ۱۹۹۵ میلادی به بعد، تنزل نمود. همچنین در مقطعی از این روز هر یورو تا سطح ۱/۳۴۰۵ دلار، یعنی به بالاترین سطح هفت هفته گذشته رسید. در اوایل روز جمعه خبر مربوط به مخالفت مجلس سنای آمریکا با برنامه نجات بخش اتومبیل سازی سبب شد تا دلار در برابر ین به شدت کاهش یابد. حتی در مقطعی از این روز هر دلار به سطح ۸۸/۱۰ ین، یعنی به پایین ترین سطح خود از اواسط سال ۱۹۹۵ میلادی به بعد رسید. در مقطعی از اواسط سال ۱۹۹۵ میلادی، هر دلار به سطح ۷۹/۷۵ ین، یعنی به پایین ترین سطح تاریخی خود تنزل نمود. اما بعداً در همان روز کاخ سفید اعلام کرد که مسئله اتخاذ تدابیری برای جلوگیری از فروپاشی بخش بیمه اتومبیل سازی، اتخاذ خواهد کرد. این امر به همراه احتمال مداخله بانک مرکزی ژاپن در جهت جلوگیری از ترقی ین، سبب شد تا ین در برابر دلار کاهش یابد و به سطح هر دلار ۹۰/۹۷ ین برسد. ژاپن سابقه طولانی مداخله در بازارهای ارزی را دارد. اما از سال ۲۰۰۴

میلادی تاکنون در بازارهای ارزی مداخله ای نکرد. دوران آخرین مداخله بانک مرکزی ژاپن در بازارهای ارزی ۱۵ ماه به طول انجامید و بانک مرکزی حدود ۳۵/۰۰ تریلیون ین (معادل ۳۸۲ میلیارد دلار) در بازار تزریق نمود. در اوایل روز جمعه به وقت بازار نیویورک خبر مربوط به مخالفت سنا با برنامه نجات بخش اتومبیل سازی، سبب ترقی دلار در برابر یورو شد. چون این امر می توانست از طریق کاهش قیمت سهام، موجب بازگرداندن سرمایه های آمریکایی ها از خارج به داخل کشور شود. اما بعداً یورو در برابر دلار اندکی تقویت شد چون برخی عقیده داشتند که دوران بازگشت سرمایه ها از خارج به آمریکا به پایان رسیده است.

ب- بازار پولی داخلی

قرار است که اجلاس بعدی کمیته بازار باز فدرال (بازوی سیاستگزاری بانک مرکزی آمریکا) در روزهای ۱۶-۱۵ دسامبر برگزار شود. به احتمال بسیار زیاد در این اجلاس تصمیم به کاهش نرخ بهره کلیدی وجوه فدرال از ۱/۰ درصد به ۰/۵ درصد و نرخ بهره تنزیل از ۱/۲۵ درصد به ۰/۷۵ درصد، گرفته خواهد شد. در صورت تحقق این انتظار، نرخهای بهره کلیدی آمریکا به پایین ترین سطح خود از سال ۱۹۵۴ میلادی به بعد، کاهش خواهند یافت. کاهش های مداوم تعداد شاغلین در سالجاری، کاهش های مداوم خرده فروشی، ضعف بسیار شدید فعالیت بخش مسکن و ترس از کاهش سطح قیمتها برای مدتی طولانی (deflation)، دلایل خوبی برای ادامه کاهش نرخهای بهره کلیدی می باشند. با توجه به تداوم کاهش قیمت مواد اولیه و رکود اقتصاد جهانی، احتمال منفی شدن رشد قیمت ها در آمریکا نسبتاً شدید است. کاهش مداوم سطح قیمتها سبب می شود تا مصرف کنندگان به امید ارزانتر شدن قیمتها، خریدهای خود را به تعویق بیندازند. این امر به نوبه خود موجب افزایش موجودی انبار کارخانجات، افزایش بیکاری و تداوم کاهش سطح قیمت ها می گردد. علاوه بر آن، کاهش سطح

قیمتها احتمال ورشکستگی ها را افزایش می دهد و موجب عدم تمایل بانکها به اعطای وام به مشتریان خود می گردد. این امر در واقع مشکلات بانک مرکزی برای بازگرداندن اعتماد به بازارهای مالی را تشدید می کند. لازم به ذکر است بانک مرکزی از زمان شروع بحران مالی در اوت سال ۲۰۰۷ میلادی تاکنون، سعی کرده با توسل به ابزارهای مختلف پولی، نقدینگی به بازار تزریق و بانکها را به اعطای وام به مشتریان تشویق نماید. این امر سبب شده تا پایه پولی آمریکا از ۸۲۴/۴۳۹ میلیارد دلار در ماه اوت سال ۲۰۰۷ میلادی به ۱/۴۶۸۹۹۳ تریلیون دلار در سوم دسامبر سال ۲۰۰۸ میلادی برساند. اما علیرغم چنین رشدی در پایه پولی، بی اعتمادی به داراییهای مالی در آمریکا حتی تشدید شده است. برای مثال، در روز سه شنبه مزایده اوراق قرضه چهار هفته ای دولت برگزار شد. در این مزایده بسیاری از مشتریان حتی این اوراق را با بازده منفی خریداری کردند. در واقع سرمایه گذاران هیچ اعتمادی به سهام و وام گیرندگان ندارند.

جدول نرخهای بهره سپرده سه ماهه (به درصد)

نوع ارز	متوسط هفته منتهی به ۲۱ نوامبر	متوسط هفته منتهی به ۲۸ نوامبر	متوسط هفته منتهی به ۵ دسامبر	متوسط هفته منتهی به ۱۲ دسامبر
دلار آمریکا	۲/۱۹	۲/۱۹	۲/۲۰	۲/۰۷
یورو	۴/۱۰	۳/۹۱	۳/۷۲	۳/۳۸
ین ژاپن	۰/۹۰۸	۰/۹۲۳	۰/۹۵۰	۰/۹۴۸
لیره انگلیس	۴/۰۹	۳/۹۵	۳/۷۲	۳/۲۵

ج - اقتصاد داخلی

طبق ارقام منتشره در هفته گذشته، موازنه حساب تجاری ماه اکتبر و چند ماه و چند سال گذشته

به شرح صفحه بعد می باشد:

ارقام به میلیارد دلار

اکتبر ۲۰۰۸	سپتامبر ۲۰۰۸	اکتبر ۲۰۰۷	۵ ماهه اول ۲۰۰۸	۵ ماهه اول ۲۰۰۷	۲۰۰۷	۲۰۰۶	سال عنوان
-۵۷/۱۹	-۵۶/۵۶	-۵۶/۳۳	-۵۹۰/۹۲	-۵۸۲/۸۱	-۷۱۱/۶۱	-۷۵۸/۵۲	موازنه حساب تجارت کالا و خدمات
۱۵۱/۷۳	۱۵۵/۰۹	۱۴۴/۱۱	۱۵۶۷/۹۲	۳۵۴/۳۷	۱۶۲۱/۸۱	۱۴۴۵/۷۰	- صادرات
۲۰۸/۹۲	۲۱۱/۶۵	۲۰۰/۴۴	۲۱۵۸/۸۴	۱۹۳۷/۱۸	۲۳۳۳/۴۲	۲۲۰۴/۲۳	- واردات
-۳۲/۶۹	-۳۱/۹۲	-۲۶/۷۳	-۳۴۵/۷۷	-۲۳۲/۶۳	-۲۹۳/۵۳	-۲۷۰/۸۶	موازنه حساب نفتی
۹۲/۰۲	۱۰۷/۵۸	۷۲/۵۶	--	-	--	--	- قیمت هر بشکه نفت وارداتی به دلار
-۲۷/۹۶	-۲۷/۷۷	-۲۵/۸۷	-۲۲۳/۴	-۲۱۳/۴۸	-۲۵۶/۲۷	-۲۳۲/۵۹	موازنه حساب تجارت کالا و خدمات با چین
-۹/۶۱	-۸/۳۳	-۱۱/۹۷	-۸۰/۸۵	-۸۹/۱۵	-۱۰۷/۳۹	-۱۱۶/۴۹	موازنه حساب تجارت کالا و خدمات با اتحادیه اروپا
-۶/۰۵	-۵/۵۹	-۷/۹۳	-۶۲/۴۳	-۶۹/۰۲	-۸۲/۸۰	-۸۸/۵۷	موازنه حساب تجارت کالا و خدمات با ژاپن

قبلاً انتظار می رفت که کسری حساب تجاری در اکتبر سالجاری به ۵۳/۵۰ میلیارد دلار برسد. در ماه نوامبر، صادرات و واردات هر دو برای سومین ماه متوالی کاهش داشتند. ضعف شدید فعالیتهای اقتصادی در جهان و آمریکا از علل اصلی کاهش صادرات و واردات بوده است. اما واردات آمریکا از چین در ماه نوامبر ۲/۸ درصد افزایش یافت. به احتمال زیاد واردات به آمریکا در ماه نوامبر نیز کاهش داشته است. چون شاخص قیمت واردات در ماه نوامبر ۶/۷ درصد کاهش یافت که شدیدترین کاهش در نوع خود از سال ۱۹۸۸ میلادی به بعد می باشد. شاخص قیمت واردات نفت نیز پس از ۱۹/۸ درصد کاهش در ماه اکتبر، در ماه نوامبر نیز ۲۵/۸ درصد کاهش یافت. همچنین به احتمال بسیار زیاد، در ماه نوامبر صادرات آمریکا نیز به دلیل بروز رکود اقتصادی در ژاپن، منطقه یورو، انگلیس و برخی از کشورهای اروپایی دیگر به کاهش خود ادامه خواهد داد. کسری بودجه دولت آمریکا در ماه نوامبر به ۱۶۴/۴ میلیارد، رسید. تا قبل از آن هیچگاه در ماه نوامبر کسری بودجه در ماه نوامبر تا این حد نرسیده

بود. در ماه نوامبر ۲۰۰۷ کسری بودجه ۹۸/۲ میلیارد دلار بود. اقدامات دولت برای نجات یکی از بانکها از علل اصلی افزایش شدید کسری بودجه دولت در ماه نوامبر بود. در این ماه دولت ۷۶/۵ میلیارد دلار صرف خرید سهام بانکها و ۲۳/۲ میلیارد دلار صرف خرید اوراق بهادار با پشتوانه وامهای رهنی از مؤسسات Freddie Mac و Fannie Mae کرده است. کسری بودجه دولت برای دو ماهه اول سال مالی جاری که از اول اکتبر ۲۰۰۸ شروع شده ۴۰۱/۶ میلیارد دلار بوده است. این در حالی است که کسری بودجه این کشور در کل سال مالی قبل ۴۸۱/۸ میلیارد دلار بوده است. از این مبلغ کسری دو ماهه اول سالجاری مالی ۱۹۱/۵ میلیارد دلار مربوط به تزریق سرمایه جدید به بانک ها و ۴۴/۷ میلیارد دلار مربوط به خرید اوراق قرضه با پشتوانه وامهای رهنی از مؤسسات مورد حمایت دولت بوده است. خرده فروشی نیز پس از ۲/۹ درصد کاهش ماهانه در ماه اکتبر، در ماه نوامبر بطور ماهانه ۱/۸ درصد و بطور سالانه ۷/۴ درصد کاهش داشته است. ماه نوامبر، پنجمین ماه متوالی است که خرده فروشی نسبت به ماه ماقبل کاهش نشان می دهد. با توجه به کاهش های مداوم تعداد شاغلین، مصرف کنندگان آمریکا ترجیح می دهند که سهم بیشتری از درآمدهای خود را پس انداز نمایند. افزایش سهم پس اندازها و کاهش دو میلیون نفری تعداد شاغلین در ۱۱ ماهه اول سالجاری، در کاهش خرده فروشی نقش مؤثری داشته اند. البته مشکلات مربوط به شرکتهای اتومبیل سازی نیز می تواند به کاهش اشتغال و کاهش خرده فروشی در ماههای آینده منتهی شود. اتومبیل سازان برای اجتناب از ورشکستگی تقاضای کمک از دولت کرده اند اما تاکنون دولت با این تقاضا موافقت نکرده است.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی آمریکا

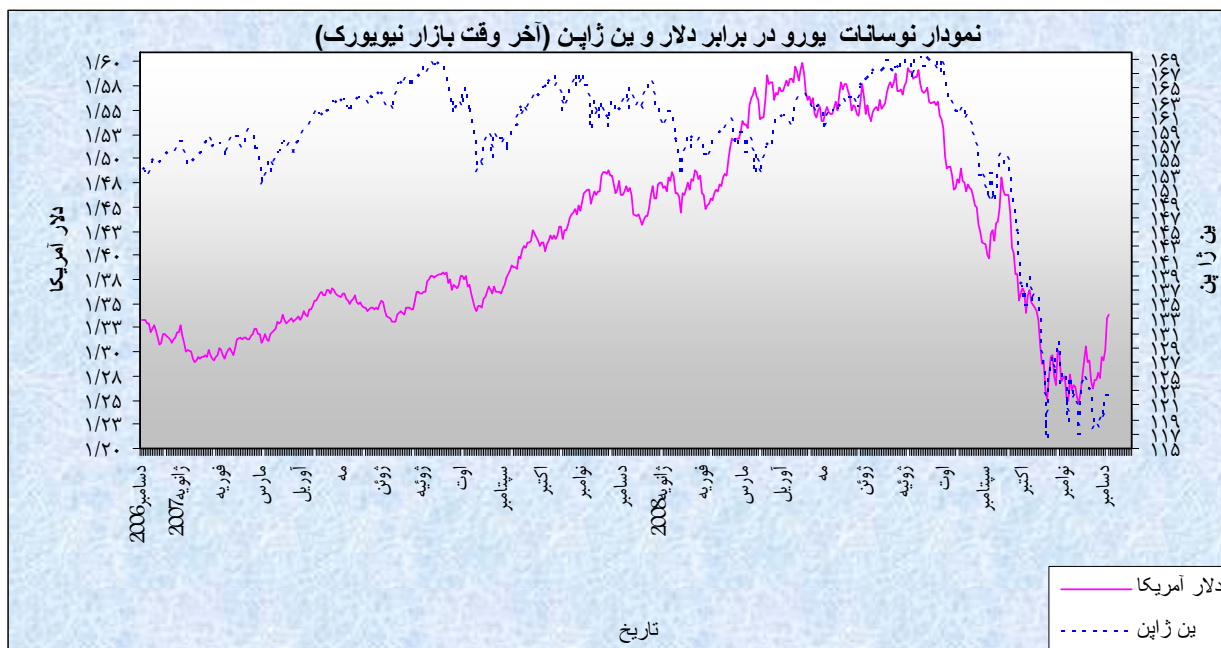
سال ۲۰۰۸											ماه شاخصهای اقتصادی
نوامبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	ژوئیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	
۶/۳	۶/۵	۶/۱	۶/۱	۵/۷	۵/۵	۵/۵	۵/۵	۵/۱	۴/۸	۴/۹	نرخ بیکاری (به درصد)
	-۵۷/۱۹	-۵۶/۵۶	-۵۹/۰۸	-۶۱/۳۱	-۵۸/۸	-۵۹/۲	-۶۰/۵	-۵۶/۵	-۶۱/۷	-۵۸/۹۶	موازنه تجاری (به میلیارد دلار)
		-۲/۸	-۰/۱	۰/۳	۰/۳	-۰/۲	-۰/۷	۰/۲	-۰/۷	۰/۱	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی
	۳/۷	۴/۹	۵/۴	۵/۶	۵/۰	۴/۲	۳/۹	۴	۴	۴/۳	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)
		سه ماهه سوم ۲۰۰۸			سه ماهه دوم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۸			رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)
		-۰/۵			۲/۸			۰/۹			

۲- منطقه یورو

الف- نوسانات یورو

در هفته گذشته، یورو در برابر تمام ارزهای عمده مورد بررسی از جمله دلار آمریکا تقویت گردید. متوسط ارزش یورو در برابر دلار در هفته قبل نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل ۳/۲۵ درصد افزایش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر یورو در محدوده ۱/۳۳۷۸-۱/۲۹۱۵ دلار معامله گردید.

نوسانات ارزش یورو طی هفته گذشته، بطور عمده تحت تأثیر انتشار اخبار و گزارشهای اقتصادی، میزان ریسک پذیری معامله گران، عوامل تکنیکی و برخی موارد دیگر قرار داشت. در روز دوشنبه موضوع کمک مالی فوری دولت آمریکا به خودروسازان بزرگ این کشور بر ریسک پذیری بازار افزود و به تقویت بازار سهام کمک نمود. بطوریکه شاخص سهام اروپایی (FTEU3) ۵ درصد رشد نمود. باراک اوباما رئیس جمهور منتخب ایالات متحده نیز پیش از این اظهار داشته بود که برنامه وی جهت ایجاد ۲/۵ میلیون شغل مستلزم بزرگترین سرمایه گذاری زیرساختی در اقتصاد این کشور از

دهه ۱۹۵۰ تاکنون می باشد. به هر حال مجموع این موارد خوش بینی زیادی نزد فعالان بازار بوجود آورده بود. در نتیجه یورو در برابر دلار تقویت گردید. در روز سه شنبه گزارش منتشره ای نشان از آن داشت که باوجود افزایش شاخص اعتماد اقتصادی آلمان (ZEW) بخش مربوط به شرایط فعلی در این شاخص بدتر شده است. ازسوی دیگر تولید ناخالص داخلی ژاپن در سه ماهه سوم ۰/۵ درصد کاهش داشت. این ارقام تجدیدنظر شده بسیار بدتر از ارقام مقدماتی بود و لذا به ریسک گریزی در بازار دامن زد. در نتیجه این موارد یورو در برابر دلار تضعیف گردید. در روز چهارشنبه به نظر می رسید که اکثریت اعضای مجلس نمایندگان آمریکا با طرح کمک مالی دولت به خودروسازان موافقت داشته و این طرح به تصویب خواهد رسید. با افزایش ارزش بازار سهام از هجوم سرمایه ها به داراییهای مطمئن تر نظیر اوراق خزانه کاسته شد. این شرایط در روز پنجشنبه نیز به قوت خود باقی بود. ارقام هفتگی اشتغال آمریکا نیز ضعیف ارزیابی گردید. بنابه این دلایل ارزش یورو در برابر دلار در روزهای چهارشنبه و پنجشنبه افزایش پیدا کرد. در روز جمعه مجلس سنا طرح کمک مالی به خودروسازان را رد نمود. این اتفاق موجب ریسک گریزی معامله گران و فشارهای نزولی بر دلار شد. اما این ارز در برابر یورو تضعیف نشد؛ چراکه سرمایه گذاران آمریکایی با فروش و تسویه داراییهای مالی خارجی خود متقاضی دلار بودند. بدین ترتیب این امر به همراه تصحیحات تکنیکی به تضعیف یورو در برابر دلار منجر گردید.

ب - وضعیت اقتصادی

تولیدات صنعتی منطقه یورو در ماههای سپتامبر و اکتبر به ترتیب ۱/۸ و ۱/۲ درصد کاهش یافت. این تولیدات بطور سالانه نیز در ماههای مذکور به ترتیب ۲/۷ و ۵/۳ درصد افت داشت. هزینه های نیروی کار در این منطقه بطور سالانه در سه ماهه سوم ۳/۸ درصد و در سه ماهه چهارم ۴/۰ درصد رشد نشان داد. تولیدات صنعتی در آلمان پس از ۳/۳ درصد افت ماهانه در ماه سپتامبر، در ماه اکتبر نسبت به ماه قبل ۲/۱ درصد افت داشت. مازاد تراز تجاری این کشور از ۱۳/۷ میلیارد یورو در ماه سپتامبر به

۱۵/۸ میلیارد یورو در ماه اکتبر افزایش یافت. هرچند مازاد تجاری ماه اکتبر نسبت به ماه قبل نزدیک به ۱۵ درصد رشد داشت اما نسبت به ماه مشابه در سال گذشته ۱۳ درصد کاهش نشان داد. تولید ناخالص داخلی ایتالیا در سه ماهه سوم سال جاری نسبت به سه ماهه قبل ۰/۵ درصد و نسبت به مدت مشابه سال قبل ۰/۹ درصد کاهش داشت. تقریباً کلیه اقلام تشکیل دهنده تولید ناخالص داخلی اعم از مخارج مصرفی، مخارج دولتی و وضعیت تجاری در این مدت با رشد منفی مواجه شدند.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی منطقه یورو

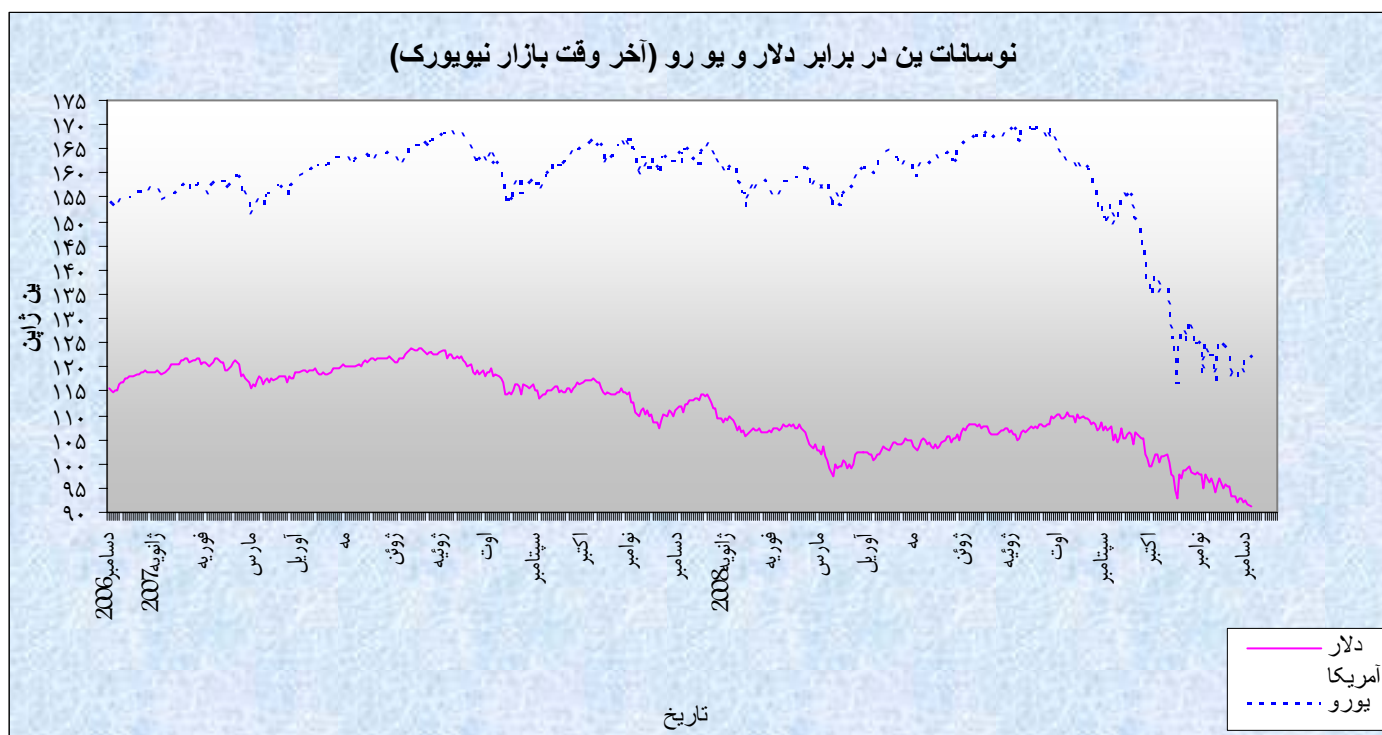
سال ۲۰۰۸										شاخصهای اقتصادی
اکتبر	سپتامبر	اوت	ژوئیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	
۷/۷	۷/۶	۷/۵	۷/۴	۷/۴	۷/۳	۷/۲	۷/۱	۷/۱	۷/۱	نرخ بیکاری (به درصد)
	-۸/۰۴۵	-۱۴/۱	۳/۶۳۴	۰	۷/۲۹	۳/۵۷	-۲/۱۷	۱۸/۰۰	۹/۷۱	موازنه تجاری (به میلیارد دلار)
-۱/۲	-۱/۸	۰/۸	-۰/۲	-۰/۱	-۱/۹	۰/۸۸	-۰/۶۰	۰/۳۵	۰/۷	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی
۳/۲	۳/۶	۳/۸	۴/۰	۴/۰	۳/۷	۳/۳	۳/۶	۳/۳	۳/۲	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)
	سه ماهه سوم			سه ماهه دوم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۸			رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)
	۰/۶			۱/۴			۲/۱			

۳- ژاپن

الف- نوسانات ین

در هفته گذشته، ین ژاپن در برابر تمام ارزهای عمده باستانی فرانک سوئیس و یورو تقویت گردید. متوسط ارزش ین در برابر دلار در هفته قبل نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل ۰/۹۹ درصد افزایش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر دلار در محدوده ۹۲/۹۱-۹۱/۰۷ ین معامله گردید.

در شرایطی که اقتصاد جهانی در رکود به سر می برد و تأثیر بسیاری از اخبار بد اقتصادی در قیمتها منظور شده است بازارهای مالی بویژه بازار سهام، ارز و اوراق قرضه شدیداً تحت تأثیر گمانه زنی ها و رفتار سرمایه گذرانی است که رفتاری سوداگرانه دارند. به همین دلیل طی هفته گذشته طرح کمک دولت امریکا به صنعت خودروسازی این کشور بیشترین تأثیر را بر بازارهای مالی آسیا داشت. در حالی که در ابتدای هفته تا روز چهارشنبه این انتظار وجود داشت که طرح فوق تصویب گردد بازارهای سهام در آسیا بویژه بازار سهام ژاپن از رشد خوبی برخوردار بود. هرچند تقویت ریسک پذیری سرمایه گذاران بین المللی توانست باعث تقویت ارزهای پربازده همچون دلار

استرالیا و یورو گردد و دلار آمریکا و تا حدودی ین ژاپن را تضعیف نماید اما عوامل بازار بر این باور بودند که تقویت بازار سهام و جو ریسک پذیری با توجه به شکنندگی اوضاع اقتصادی نمی تواند ادامه یابد. این ذهنیت زمانی که مجلس سنای آمریکا در پایان هفته گذشته طرح ۱۶ میلیارد دلاری کمک به سه غول خودرو ساز این کشور را تصویب نکرد خیلی زود به تحقق پیوست و بازار های سهام آسیا بیش از نیمی از افزایش ارزش خود طی هفته را به یکباره از دست دادند. ین نیز به بالاترین سطح خود از اوت ۱۹۹۵ تا کنون در برابر دلار دست یافت. هر دلار در بازار ژاپن در برخی ساعات روز جمعه تا نرخ ۸۸/۱۰ ین تنزل یافت هر چند در ادامه به بالای مرز هر دلار ۹۰ ین باز گشت. نکته مهم در این رابطه شکسته شدن خط روانی ۹۰ ین برای هر دلار بود که در هفته گذشته رخ داد. با توجه به اینکه اقتصاد ژاپن در وضعیت بسیار بدی قرار دارد و تقویت بیش از پیش ین ضربات شدیدی بر صادرات این کشور وارد ساخته است این گمانه وجود دارد که مقامات پولی این کشور برای جلوگیری از افزایش ارزش ین در بازار ارز دخالت نمایند. اقدامی که تا کنون از انجام آن خودداری کرده اند. بررسی روند بلندمدت ارزش ین در برابر دلار به روش قدرت برابری خرید نشان میدهد که ارزش واقعی دلار-ین در بلند مدت در حدود هر دلار ۹۴ ین می باشد. بنابراین در حال حاضر ارزش ین بیش از مقدار تعادلی آن در بلند مدت قرار دارد. همین موضوع می تواند احتمال دخالت بانک مرکزی ژاپن را در بازار ارز هر چند به میزان محدود برای تغییر مسیر ین تقویت نماید.

ب- بازار پول داخلی

میزان وام دهی سیستم بانکی ژاپن در ماه نوامبر نسبت به ماه قبل از آن ۳/۲ درصد افزایش یافت. رشد نقدینگی نیز در ماه نوامبر همانند ماه اکتبر به میزان ۰/۶ درصد افزایش یافت. روند رشد قیمتها که پس از مدتها طی ماههای اخیر صعودی شده بود پس از کاهش قیمت انرژی و سایر کالاهای اساسی باز هم به روند نزولی بلند مدت خود باز گشته است. این در حالی است که کارشناسان بر این باورند که بانک مرکزی ژاپن برای مقابله با رکود اقتصادی حاکم بر اقتصاد این کشور نرخ بهره را حتی به صفر نیز کاهش دهد که این موضوع میتواند به کاهش بیشتر قیتمها منجر شود.

ج-اقتصاد داخلی

اقتصاد ژاپن در سه ماهه سوم در حالی وارد رکود شد که به نظر می رسد این رکود یکی از عمیق ترین و طولانی ترین رکودهای تاریخ معاصر این کشور باشد. این درحالی است که مقامات پولی این کشور شدیداً نگران تقویت ین در ماههای اخیر به دنبال تشدید بحران مالی جهانی هستند. شرایط تا جایی وخیم شده است که تقویت ین اثر منفی بر بازار سهام در این کشور گذاشته است. سرمایه گذران نگران این موضوع هستند که تقویت بیش از پیش ین می تواند به صادرات این کشور لطمات جدی وارد کرده و رکود اقتصادی را تشدید نماید. تقویت ارزش ین و رکود اقتصاد جهان باعث شد تا مازاد حساب جاری ژاپن در ماه اکتبر نسبت به مدت مشابه سال قبل نزدیک به ۶۰ درصد کاهش یافت. شاخص تانکان که در پایان هر سه ماه منتشر می شود قرار است روز دوشنبه هفته آینده منتشر گردد. نظر سنجی ها نشان میدهد که این شاخص چه در بخش کارخانه ای و چه غیر کارخانه ای با کاهش شدیدی نسبت به سه ماهه سوم روبرو شده است. این موضوع مؤید این نکته است که کاهش GDP در سه ماهه چهارم بسیار بیشتر از میزان کاهش در سه ماهه سوم باشد. در حال حاضر نظر برآوردها نشان میدهد که خروج از رکود اقتصادی برای دومین اقتصاد بزرگ جهان زودتر از نیمه دوم سال ۲۰۰۹ نخواهد بود. در راستای رکود اقتصادی شاخص اعتماد مصرفی نیز در ماه نوامبر به رکورد پایین جدیدی دست یافت و از ۲۴/۹ در ماه اکتبر به ۲۸/۴ در ماه نوامبر تنزل یافت.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی ژاپن

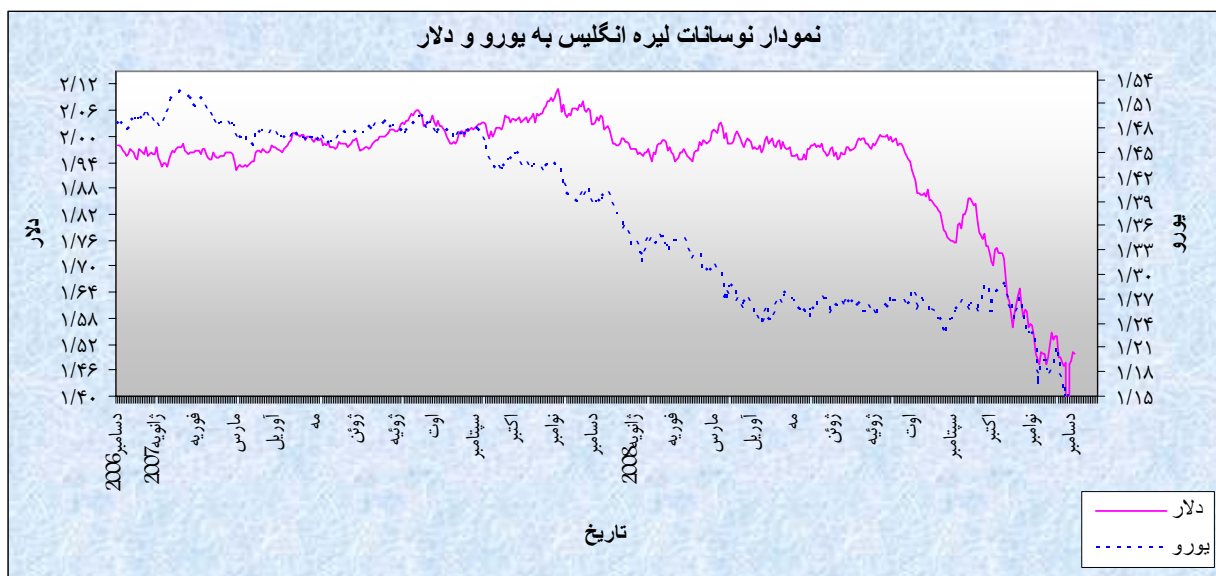
سال ۲۰۰۸												شاخصهای اقتصادی
اکتبر	سپتامبر	اوت	ژوئیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	دسامبر	نوامبر	
۳/۷۰	۴/۰۰	۴/۲۰	۴/۰۰	۴/۱۰	۴/۰۰	۴/۰۰	۳/۸۰	۳/۹۰	۳/۸۰	۳/۸۰	۳/۸۰	نرخ بیکاری (به درصد)
۰/۷۳	۰/۹۰	-۳/۰۹	۲/۱۷	۲/۳۶	۵/۰۷	۶/۱۸	۱۲/۴۱	۹/۶۶	۰/۸۰	۹/۲۷	۸/۴۰	موازنه تجاری (به میلیارد دلار)
-۳/۱۰	-۲/۳۰	-۳/۵۰	۰/۹۰	-۲/۲۰	۲/۸۰	-۰/۲۰	-۳/۴۰	۱/۶۰	-۲/۲۰	۱/۴۰	-۱/۶۰	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی
۱/۷۰	۲/۱۰	۲/۱۰	۲/۳۰	۲/۰۰	۱/۳۰	۰/۸۰	۱/۲۰	۱/۰۰	۰/۷۰	۰/۷۰	۰/۶۰	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)
سه ماهه سوم ۲۰۰۸			سه ماهه دوم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۸			چهارم ۲۰۰۷			رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)
-۰/۵			-۲/۴			۳/۲			۲/۶			

۴- انگلیس

الف- نوسانات لیره

در هفته گذشته، لیره انگلیس در برابر تمام ارزهای مورد بررسی دلار امریکا و دلار کانادا تضعیف شد. متوسط ارزش لیره در هفته مذکور نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر دلار ۰/۵۵ درصد افزایش داشت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر لیره در محدوده ۱/۵۰۱۳-۱/۴۷۴۳ دلار معامله گردید.

در هفته گذشته باز هم لیره شاهد کاهش ارزش خود در برابر سبد ارزهای عمده بود. بیشترین میزان کاهش هفته گذشته لیره در برابر یورو رقم خورد. در پایان هفته گذشته هر یورو به مرز ۹۰ پنس (۰/۹ پوند) افزایش یافت. با توجه به وضعیت وخیم اقتصادی انگلیس به نظر می‌رسد که تا پایان سال جاری میلادی (کمتر از یک ماه دیگر) هر یورو معادل یک پوند معامله گردد. نکته قابل توجه در معاملات هفته گذشته این بود که یورو در شرایطی رتبه اول را از نظر افزایش ارزش در میان ارزهای عمده احراز کرد که ین به عنوان ارز مطمئن و کم بازده رتبه دوم افزایش ارزش را داشت. ارزهای همچون دلار کانادا و دلار استرالیا که در شرایط کنونی نماد ریسک پذیری سرمایه گذاران در بازارهای

ارزی محسوب می‌شوند نیز پایین‌ترین رتبه‌ها را در اختیار داشتند. هر چند در ابتدای هفته دلگرمی بازار از اظهارات آقای باراک اوباما رئیس‌جمهور منتخب امریکا در ارائه بزرگترین بسته حمایتی از سال ۱۹۵۰ تا کنون، برای نجات اقتصاد این کشور و همچنین ارائه طرح ۱۶ میلیارد دلاری کمک به سه خودروساز بزرگ این کشور باعث ترقی بازارهای سهام در سراسر جهان و تا حدودی تقویت ریسک‌پذیری شد اما این موضوع نتوانست تأثیر مثبتی بر لیره بگذارد. در واقع اخبار بسیار بد اقتصادی که نشان می‌دهد اقتصاد شبه جزیره شکننده‌ترین اقتصاد در میان اقتصادهای پیشرفته است و برخی اظهار نظرها توسط مقامات اقتصادی و پولی در مورد شدت رکود اقتصادی این کشور لیره را تا این حد در هفته گذشته تضعیف نمود. در هفته گذشته شاخصهای اقتصادی همچون سفارشات و تولیدات صنعتی و خرده‌فروشی به پایین‌ترین رکوردهای خود نزدیک شده و حتی آنها رد کرده‌اند. برخی گزارشهای موصق نیز نشان می‌داد که اقتصاد این کشور بسیار بیشتر از آنچه تصور می‌شود در سه ماهه منتهی به نوامبر منقبض شده است. این گزارش‌ها حاکی از آن است که کاهش اندازه اقتصاد در سه ماهه چهارم سال جاری میلادی به میزان یک درصد و حتی بیشتر خواهد بود. در این بین انتشار شاخص قیمت تولید کننده که نشان می‌دهد رشد این شاخص با سرعت کم سابق‌ای در حال کاهش است این گمانه را در بازار تقویت ساخت که بانک مرکزی برای مقابله با رکود این کشور حداکثر تا پایان سه ماهه اول سال ۲۰۰۹ نرخ بهره خود را باز هم کاهش داده و به ۱ درصد تنزل خواهد داد. از سویی دیگر اظهارات یکی از مقامات بانک مرکزی که رکود اقتصادی کنونی را از نظر عمق و میزان تداوم با سه رکود بزرگ تاریخ معاصر این کشور قابل مقایسه می‌دانست، می‌توان از جمله عواملی قلمداد نمود که تضعیف لیره استرلینگ در برابر سبد ارزهای عمده را طی هفته گذشته به دنبال داشتند. شایان ذکر است علت تقویت لیره در برابر دلار امریکا تنها به دلیل بدتر بودن شرایط اقتصادی امریکا در هفته گذشته بود که توانست لیره را به میزان اندکی در برابر واحد پول بزرگترین اقتصاد جهان تقویت نماید.

ب- بازار پولی

بانک مرکزی انگلیس از ابتدای نوامبر سال جاری میلادی نرخ بهره کلیدی را برای مقابله با رکود اقتصادی ۲۵۰ واحد پایه کاهش داده و از ۴/۵ درصد به ۲ درصد تقلیل داده است. با توجه به چشم انداز تاریک اقتصادی و بروز رکود عمیق و طولانی که احتمالاً یکی از بزرگترین رکودهای تاریخ معاصر این کشور محسوب می شود انتظار می رود بانک مرکزی انگلیس تا ماه مارس سال ۲۰۰۹ نرخ بهره کلیدی خود را تا ۱۰۰ واحد پایه کاهش داده و به یک درصد برساند. به احتمال زیاد نرخ یک درصدی نیز تا اواسط سال ۲۰۱۰ یعنی زمانی که پیش بینی می شود اقتصاد شبهه جزیره از رکود خارج شود باقی خواهد ماند.

ج - وضعیت اقتصادی

شاخص خرده فروشی انگلیس در ماه نوامبر با شدیدترین کاهش خود طی ۳ سال گذشته روبرو شد. این شاخص در ماه نوامبر نسبت به مدت مشابه سال قبل با ۲/۶ درصد کاهش روبرو شد. هرچند به طور معمول با نزدیک شدن ایام کریسمس میزان خرده فروشی افزایش می یابد به نظر می رسد که مصرف کنندگان در شرایط رکود ترجیح داده اند به جز نوشیدنی ها و مواد غذایی از خریدهای اضافی اجتناب نمایند. از سویی دیگر با کاهش قیمت نفت و فراورده های حاصل از آن شاخص قیمت تولید کننده در ماه نوامبر با ۰/۷ درصد کاهش نسبت به ماه قبل از آن روبرو شد. کاهش شاخص قیمتها در بخش تولید به طور عمده ناشی از کاهش شدی شاخص قیمت نهاده ها بویژه نفت و سوخت بود. قیمت مسکن نیز در ماه نوامبر با سرعت زیادی کاهش یافت. شاخص قیمت مسکن در انگلیس از ماه اوت سال ۲۰۰۷ روند نزولی به خود گرفته است به گونه ای که فروش مسکن به پایین ترین میزان خود طی ۳۰ سال گذشته رسید. تولیدات کارخانه ای و صنعتی نیز در ماه اکتبر پایین ترین رکوردهای خود را طی یک دهه گذشته ثبت کردند. تولیدات کارخانه ای ۱/۴ درصد و تولیدات صنعتی ۱/۷ درصد نسبت به ماه سپتامبر کاهش یافته اند. گفتنی است که اداره آمار ملی انگلیس ارقام این شاخص ها مربوط به سه ماهه سوم را نیز مورد

تجدید نظر نزولی قرار داد که با فرض ثابت بودن سایر موارد می تواند تولید ناخالص داخلی این کشور را در سه ماهه سوم از ۰/۵- به ۰/۶- کاهش دهد. با در نظر گرفتن موارد فوق آقای Sentence یکی از سیاستگذاران بانک مرکزی انگلیس طی اظهاراتی عنوان داشت که رکود اقتصادی فعلی به شدت و درازای سه رکود اقتصادی عمده این کشور پس از جنگ جهانی دوم خواهد بود.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی انگلیس													
سال ۲۰۰۸												شاخصهای اقتصادی	
اکتبر	سپتامبر	اوت	ژوئیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	دسامبر	نوامبر		ماه
		۲/۸	۲/۷	۲/۶	۲/۶	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	نرخ بیکاری (به درصد)
-۱۳/۱۰	-۱۳/۲۴۸	-۸/۸۷	-۱۶/۳۹	-۱۵/۷۳	-۱۴/۷۳	-۱۵/۰۴	-۱۴/۸۸	-۱۴/۹۰	-۱۵/۶۱	-۱۵/۲۶	-۱۶/۳۸	موازنه تجاری (به میلیارد دلار)	
-۱/۷	-۰/۳	-۰/۱	-۰/۴	-۰/۱	-۰/۹	۰/۲	-۰/۵	۰/۳	-۰/۱	۰	-۰/۱	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی	
۴/۵	۵/۲	۴/۷	۴/۴	۳/۸	۳/۳	۳	۲/۵	۲/۵	۲/۲	۲/۱	۲/۱	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)	
		سه ماهه سوم ۲۰۰۸			سه ماهه دوم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۸			رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)		
		-۰/۵			۱/۵			۲/۳					

۵- طلا

متوسط قیمت طلا در هفته گذشته نسبت به متوسط قیمت آن در هفته ماقبل در بازار نیویورک ۳/۹۲ درصد افزایش یافت. به نرخهای آخر وقت بازار مذکور، در هفته گذشته قیمت هر اونس طلا در محدوده ۸۲۳/۳۰-۷۷۳/۲۵ دلار، در نوسان بود.

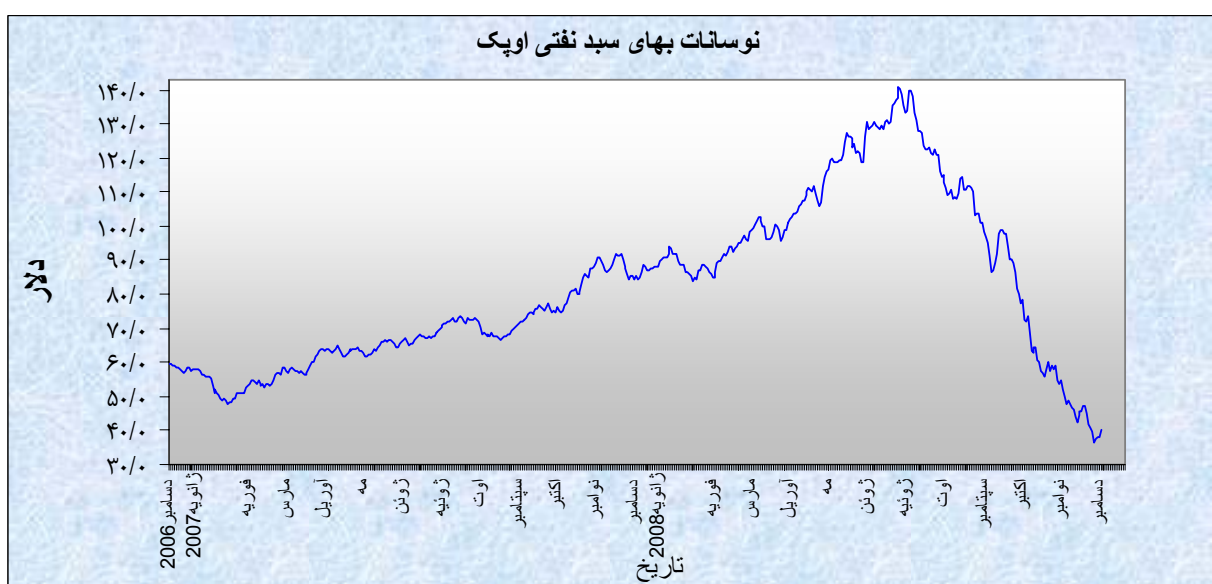
در هفته گذشته نوسانات قیمت طلا عمدتاً تحت تأثیر نوسانات قیمت نفت، نوسانات دلار و برخی از موارد دیگر قرار داشت. در روز دوشنبه احتمال تصویب کمک به خودروسازان آمریکایی و احتمال ارائه یک برنامه تحرک اقتصادی عظیم توسط اوباما (رئیس جمهور منتخب آمریکا)، خوش بینی هایی نسبت به دورنمای اقتصادی آمریکا پدید آمد و به تبع آن شاخص های قیمت سهام این کشور تقویت گردیدند. این امر به همراه تقویت شدید قیمت نفت خام و افزایش قیمت سایر مواد اولیه، سبب تقویت شدید قیمت طلا در روز دوشنبه در بازار نیویورک گردید. در روز سه شنبه کاهش قیمت نفت و کاهش شاخص های قیمت سهام آمریکا، سبب کاهش قیمت طلا شد. نگرانی نسبت به سود برخی از شرکتهای سبب کاهش شاخص قیمت سهام آمریکا در این روز شد. در روزهای چهارشنبه و پنجشنبه ترقی قیمت نفت، افزایش تقاضای فیزیکی برای طلا، و ضعف شدید ارزش دلار، موجب

تقویت قیمت طلا گردید. در مقطعی از روز پنجشنبه قیمت هر اونس طلا تا سطح ۸۳۳/۸۰ دلار، یعنی به بالاترین سطح خود از ۱۶ اکتبر به بعد نیز رسید. در صبح این روز قیمت هر اونس پلاتین به ۸۲۴-۸۲۵ دلار رسید که نسبت به قیمت طلا در همان زمان (هر اونس ۸۲۸/۰ دلار) پایین تر بود. در طی ۱۲ سال گذشته این اولین باری است که قیمت طلا در سطحی بالاتر از قیمت پلاتین قرار می گیرد. پلاتین در صنایع اتومبیل سازی مصرف می شود و ضعف شدید بازار اتومبیل در ماههای اخیر بر قیمت پلاتین تأثیر منفی شدیدی باقی گذاشت. در روز جمعه به دلیل ناامیدی معامله گران از تصویب برنامه نجات تولیدکنندگان اتومبیل، قیمت طلا کاهش یافت.

۶- نفت

متوسط بهای نفت خام پایه آمریکا در هفته گذشته نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل ۱/۷۴ درصد کاهش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته قبل هر بشکه نفت خام پایه آمریکا در محدوده ۴۷/۹۸-۴۲/۰۷ دلار معامله گردید.

نوسانات بهای نفت خام طی هفته گذشته، به طور عمده تحت تأثیر انتشار برخی اخبار و گزارشهای اقتصادی، نوسانات بازارهای ارز و سهام، عوامل فنی و برخی موارد دیگر قرار داشت. در روز دوشنبه نسبت به طرح کمک مالی به خودروسازان، برنامه اشتغال زایی و دیگر تدابیر اتخاذ شده توسط دولت آمریکا خوش بینی زیادی بوجود آمده بود. از همین رو بازارهای جهانی سهام از جمله بورس وال استریت ترقی یافتند و از سوی دیگر، دلار در برابر اکثر ارزهای عمده به استثنای ین تضعیف گردید. همچنین یک مقام نفتی عربستان اظهار داشت که میزان عرضه نفت این کشور به خریداران آسیایی و اروپایی در ماه آینده کاهش بیشتری خواهد داشت. در همین راستا، گزارش منتشره ای حاکی از آن بود که میزان صادرات روزانه نفت اوپک در چهار هفته منتهی به ۲۳ نوامبر ۲۰۰۹ هزار بشکه کاهش داشته است. کلیه موارد یاد شده سبب ترقی قیمت نفت در اولین روز هفته گردید. در روز سه شنبه اداره کل اطلاعات انرژی آمریکا براساس بررسیهای خود پیش بینی نمود که تقاضای جهانی برای نفت در سال ۲۰۰۸ به میزان ۵۰ هزار بشکه و در سال ۲۰۰۹، ۴۵۰ هزار بشکه کاهش نشان دهد. در همین روز شاخص Nasdaq و Dow Jones به ترتیب ۲ و ۳ درصد افت نمودند. بنابه این عوامل، قیمت نفت کاهش پیدا کرد. در روز چهارشنبه برخی منابع آگاه اطلاع دادند که عربستان به خریداران نفت خود اعلام کرده که از ماه ژانویه عرضه خود را به طور قابل ملاحظه ای کاهش خواهد داد. در روز پنجشنبه با افزایش ریسک پذیری معامله گران و تمایل به ارزهای پربازده دلار در برابر یورو تضعیف شد. از سوی دیگر برخلاف گزارش روز قبل وزارت انرژی آمریکا، آژانس بین المللی انرژی طی گزارشی پیش بینی نمود که رشد تقاضا برای نفت در سال آینده از سر گرفته خواهد شد. بررسیها نشان میداد که عربستان مطابق با تعهدات خود در آخرین نشست اوپک، صادرات خود را کاهش داده است. دلایل یاد شده سبب ترقی قیمت نفت در روزهای چهارشنبه و پنجشنبه گردید. در روز جمعه، بانک Goldman Sachs پیش بینی کرد که بهای نفت تا ۳۰ دلار در هر بشکه پایین خواهد آمد. همچنین مجلس سنای آمریکا، طرح کمک مالی دولت به خودروسازان این کشور را رد نمود. بدنبال آن بازار سهام با افت مواجه گردید. به همین دلیل قیمت نفت در آخرین روز هفته کاهش پیدا کرد.

جدول ۱- موجودی انبار نفت آمریکا

تولیدات	موجودی انبار در هفته منتهی به ۲۰۰۸/۱۲/۰۵ (ارقام به میلیون بشکه)	درصد تغییر نسبت به هفته ماقبل	درصد تغییر نسبت به مدت مشابه سال قبل
نفت خام	۳۲۰/۸	۰/۱۲	۷/۷۲
نفت حرارتی و دیزل	۱۳۰/۶	۴/۴۸	-۳/۰۴
بنزین	۲۰۲/۷	۱/۹۱	-۱/۸۴

جدول ۲- قیمت نفت خام در هفته منتهی به ۱۲ دسامبر ۲۰۰۸

روزهای هفته عنوان	دوشنبه ۸ دسامبر	سه شنبه ۹ دسامبر	چهارشنبه ۱۰ دسامبر	پنجشنبه ۱۱ دسامبر	جمعه ۱۲ دسامبر	متوسط هفته
نفت برنت	۴۳/۴۲	۴۱/۵۳	۴۲/۴۰	۴۷/۳۹	۴۶/۴۱	۴۴/۲۳
نفت پایه آمریکا	۴۳/۷۱	۴۲/۰۷	۴۳/۵۲	۴۷/۹۸	۴۶/۲۸	۴۴/۷۱
نفت اوپک	۳۷/۵۴	۳۸/۱۹	۳۷/۹۴	۴۰/۱۲	--	۳۸/۴۵